

PROGRAM

FINSPÅNG

Brottsförebyggande program 2021–2024

VERSION 1, FEBRUARI 2021

Ärendenummer: KS.2019.0877
Beslutsinstans: Kommunstyrelsen
Beslutsdatum: 2021-02-10
Ansvarig: Sektor samhällsbyggnad

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Uppdrag	4
Ekonomiska förutsättningar	4
Organisation för det brottsförebyggande arbetet.....	5
Organisation av arbetet i Finspångs kommun.....	6
Formerna för det praktiska arbetet	6
Bakomliggande strategiska dokument	7
Övergripande mål	8
Fokusområden.....	8
Begreppsförklaringar	8
Uppföljning.....	9

FINSPÅNG

Sammanfattning

Det brottsförebyggande programmet syftar till att förtydliga de övergripande politiska målsättningarna för det lokala brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet. Det beskriver organisation för arbetet, mål och fokusområden samt metod för att skapa förutsättningar för ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete i kommunen.

FINSPÅNG

Inledning

Det övergripande syftet med programmet är att skapa ett strukturerat, kunskapsbaserat och långsiktigt förebyggande och främjande arbete i Finspångs kommun. Områdets komplexa karaktär kräver en samlad ansats, med gemensamma målsättningar och gemensam grund för utvecklingsarbetet, inte enbart inom kommunen utan också med andra aktörer.

Det brottsförebyggande arbetet innefattar åtgärder som syftar till att påverka de omständigheter som gör att personer väljer att begå brott medan det trygghetsskapande arbetet fokuserar på säkerhet, förutsägbarhet och kontroll.

Programmet tydliggör de övergripande målen och de politiska prioriteringar som finns för det lokala brottsförebyggande arbetet. Det är viktigt att inte bortse från att det krävs en möjlighet för rådet och verksamheten att snabbt kunna reagera på förändrade omständigheter.

Uppdrag

Brottsförebyggande rådets arbete utgår från tre principer, genom att vara rådgivande, uppföljande och initiativtagande. Rådet arbetar med informationsutbyte gällande det brottsförebyggande arbetet mellan kommunens nämnder och styrelser, näringsliv, föreningsliv, organisationer och annan offentlig verksamhet.

Det brottsförebyggande programmet ger en samlad bild över de förutsättningar som finns för det lokala brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet. Brottsförebyggande rådet har med utgångspunkten i detta lyft fram de mål som finns formulerade för arbetet och utifrån dessa specificerat fokusområden.

Ekonomiska förutsättningar

Det brottsförebyggande arbetet är en del i den strategiska planen och ingår i förvaltningens ordinarie uppdrag och budget. Forskning visar att det finns stora ekonomiska vinster för samhällets aktörer (stat, kommun och landsting) att vinna genom ett effektivt brottsförebyggande arbete. Utöver den arbetstid som läggs på uppdraget finns medel avsatta för kommunens väktare. Trenden de senaste två åren har varit ett ökat väktarbehov.

FINSPÅNG

Organisation för det brottsförebyggande arbetet

Brottsförebyggande rådet har en organisation som består av tre grupper. Finspångs brottsförebyggande råd (Brå) består av en politisk nivå med möjlighet av medverkan från andra organisationer och myndigheter, en strategisk tjänstemannanivå, samt operativa grupper.

Brå har att följa brottsutvecklingen nära och som främsta uppgift att styra det brottsförebyggande arbetet genom att ange den politiska viljan och målen för verksamheten.

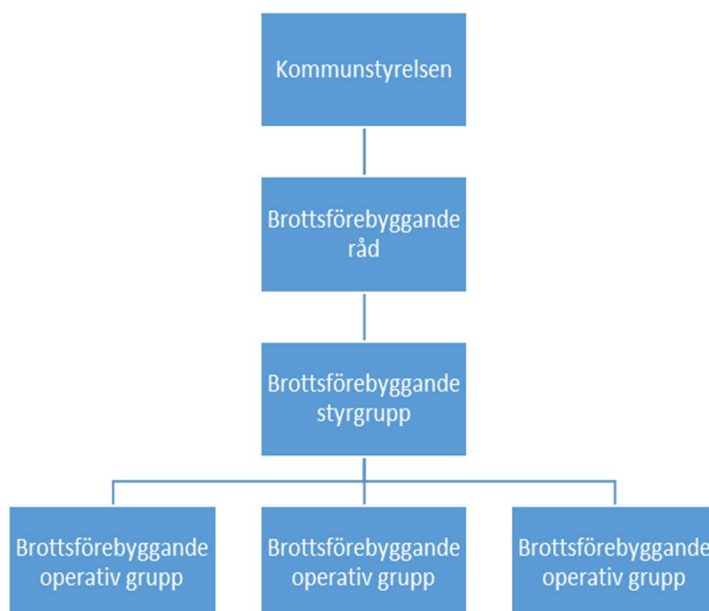
Den brottsförebyggande styrgruppen har det överordnade ansvaret för att målen och prioriteringarna för den brottsförebyggande verksamheten genomförs. Gruppen leds av kommundirektören och styrgruppen utser de operativa arbetsgrupperna baserat på mål och prioritering.

De operativa grupperna tillsätts efter behov och ska verkställa prioriterade insatser, kartlägga behov och resurser och upprätta genomförandeplaner för insatserna. De ska även följa upp gjorda insatser och rapportera till den brottsförebyggande styrgruppen.

Samordnaren för det brottsförebyggande arbetet agerar som en sammanhållande länk och bär huvudansvaret för informationsflödet mellan de olika grupperna.

Organisation av arbetet i Finspångs kommun

Arbetet organiseras i enlighet med metoden Effektiv samordning för trygghet (EST) vilket resulterar i en organisation med

- en beständig och konkret samverkan
- det sker en förankring av arbetet nerifrån och upp
- få en tydlig struktur för roll- och ansvarsområdena och ett påtagligt politiskt ledarskap
- kommunikationen är bra genom att det är tydligt vilka befogenheter parterna har i samverkan
- information om pågående insatser och aktuell lägesbild går lätt att sprida
- öka möjligheten till samsyn på den gemensamma problembilden

Formerna för det praktiska arbetet

Det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet innebär att vi arbetar på tre kompletterande sätt:

Långsiktigt förebyggande arbete med tidiga insatser som syftar till att minska situationers/miljöers/områdets och individers brottsbenägenhet.

Kortsiktigt proaktivt förebyggande arbete där vi skaffar oss kunskap om brottens och otrygghetens säsongsvariation och om vilka grupper av individer i vår kommun

FINSPÅNG

som har högre risk än andra att slå in på en brottslig bana, så att vi systematiskt kan arbeta mer riktat förebyggande vid rätt säsong och tidpunkt.

I det kortsiktiga reaktiva förebyggande arbete kartlägger vi kontinuerligt brott och otrygghet och ser specifikt var vi just nu har aktuella problem. Detta så att det blir tydligt var och när problemet förekommer så att insatser riktas rätt för att kunna förhindra att problem fortsätter.

Vi gör analys av orsakerna till problemet ifråga och riktar sen insatser mot det som vi bedömer är orsakerna till problemet som är identifierat.

Bakomliggande strategiska dokument

Brottsförebyggande rådets arbete utgår från de nationella riktlinjer och styrdokument som beskriver hur det brottsförebyggande arbetet bör utformas.

- Dessa beskriver samverkan, uppföljning och utvärdering som väsentliga delar i ett effektivt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

Det brottsförebyggande arbetet är sektorsövergripande och påverkar många av de mål som Finspångs kommun anger i den strategiska planen. Den strategiska planen bygger på de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 där mål nummer 11 och 16 har en tydlig koppling mot det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet.

Enligt brottsförebyggande rådets reglemente ska samverkansavtal mellan lokalpolisen ligga till grund för det operativa arbetet. Avtalet ska ange de yttre ramarna för samverkan kring den brottsförebyggande verksamheten samt lyfta fram problemområden där gemensamma åtgärder är möjliga.

Parterna förbinder sig genom avtalet att arbeta

- Trygghetsskapande och brottsförebyggande
- Arbeta med kartläggning och uppföljning bland annat genom aktuell brottsstatistik.
- Arbeta med Medborgarlöften

Inom förvaltningen bryts det politiskt beslutade samverkansavtalet ned till en handlingsplan med konkreta åtgärder inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande området.

Det finns ett strakt samband mellan det drogförebyggande och brottsförebyggande arbetet då alkohol och narkotika är kriminogena faktorer. Brottsförebyggande rådet

FINSPÅNG

och dess styrgrupp ska därför beakta ANDT- strategin och målsättningarna i denna.

Övergripande mål

Finspångs kommuns övergripande mål med det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet är att Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i och brottsligheten och den upplevda otryggheten ska minska.

Detta mäts på flera sätt, dels via polisanmälda brott och trygghetsundersökningar där våra medborgare regelbundet får svara på frågor om upplevd otrygghet och om utsatthet för brott. På så sätt kan vi följa upp i vilken utsträckning vi når våra mål med vårt brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete.

Detta mäts genom:

- Antalet våldsbrott och tillgreppsbrott ska minska
- Vi arbetar för att motverka våld
- Den upplevda tryggheten ska öka
- Invånare 16–84 år (fördelat på män och kvinnor) som avstår från att gå ut ensamma ska minska

Fokusområden

Finspångs Kommuns strategiska inriktning som fokuserar på trygghet, delaktighet och samarbete återspeglar sig i det brottsförebyggande arbetet. Det brottsförebyggande arbetet kräver bred samverkan både inom kommunen och externt med andra organisationer.

Det lokala brottsförebyggande rådet ser att insatser som riktas mot unga och utsatta prioriteras. Arbetet sker sektoröverskridande och uppföljning och utvärdering av verksamheten sker kontinuerligt.

Samordning, uppföljning och utvärdering är de centrala delarna i det lokala brottsförebyggande arbetet och under perioden ska arbetet med metoden effektiv samordning för trygghet förverkligas.

Begreppsförklaringar

Våldsbrott innebär våld mot en annan person, till exempel misshandel, våld i nära relation, mäns våld mot kvinnor, sexualbrott och dråp. Det är en liten grupp personer som utsätts för en stor del av alla brotts handlingar som sker under ett år. Utsattheten för brott är inte jämnt fördelad i befolkningen, då de flesta inte alls drabbas av brott, medan en mycket liten del utsätts för många handlingar och därmed är upprepat utsatta för brott.

FINSPÅNG

Tillgreppsbrott är ett gemensamt begrepp för brott som innebär att någon utan lovtar något som tillhör någon annan, till exempel snatteri, stöld och rån.

Effektiv samordning för trygghet (EST) är ett systematiskt arbetssätt som bygger på kunskapsbaserad brottsprevention. Målet är att minska och förebygga brott och otrygghet genom tidiga insatser när problem uppstår eller är på väg att kunna inträffa.

Det systematiska arbetet innebär att man har fasta rutiner avseende deltagare (funktioner), dagordningar, formulär, checklistor, mötestider och dokumentation.

Uppföljning

Brottsförebyggande rådet åläggs enligt reglementet för kommunstyrelsens rådgivande organ och särskilda kommittéer att föra minnesanteckningar som redovisas till kommunstyrelsen kontinuerligt.

De utsedda arbetsgrupperna ska följa upp de insatser som gjorts och rapporteringen sker via samordnaren för det brottsförebyggande arbetet till den brottsförebyggande styrgruppen och lokala Brå. Arbetsgrupperna ansvarar för att en lokal kartläggning kopplat till de övergripande områdena i det brottsförebyggande programmet genomförs årligen.

Brottsförebyggande rådet redovisar uppföljning till kommunstyrelsen en till två gånger per år.